

3.5 FINANCOVÁNÍ SPORTOVNÍ ASOCIACE A KLUBU

FINANCOVÁNÍ ASOCIACE

Každý **sportovní svaz** by měl hospodařit s **vyrovnaným rozpočtem**. Je **odpovědností** každého vrcholného **funkcionáře** voleného podle stanov do výkonného výboru, aby si byl vědom této odpovědnosti, a to nejen před členskou základnou, ale i širokou obcí fanoušků a samozřejmě i před zákony ČR.

Hlavními finančními zdroji sportovního svazu jsou **státní dotace** poskytované MŠMT a **odvody z hazardu**. Zbývající části příjmů pak pocházejí z **dotací a grantů** nadnárodních konfederací a federací po linii sportovní struktury.

Finanční záchranou pro sportovce tak musí být naprosto nezbytné zavedení **členských příspěvků** v jednotlivých svazech, když nejlépe na tuto situaci zareagoval svaz z nejpočetnější členskou základnou, kterou je Fotbalová asociace ČR (dále jen FAČR). Ta má okolo 300.000 členů, když další nejpočetnější svazy nedosahují ani třetiny této základny.

Struktura financování asociace

Neinvestiční dotace státního rozpočtu (MŠMT)

Investiční dotace

Vlastní zdroje celkem

- Členské příspěvky FAČR

- Z hazardu

- Loterijní společnosti

- Ostatní výnosy

Zdroje z hlavní činnosti:

- poplatky registrační, disciplinární, arbitrážní, soutěžní příspěvky a startovné

- hospodářská činnost

- dárci

- vzdělávací programy

- granty a dotace nadnárodních asociací

- výtěžky z turnajů ME a MS

Marketink a realizace vlastněných práv

- prodej TV a reklamních práv na soutěže domácí i mezinárodní,

- panely při utkáních reprezentace a vstupenky na utkání reprezentací

- sponzoři dlouhodobé smlouvy, bártrové smlouvy, prodej replik, merchending, propagační předměty

FINANCOVÁNÍ SPORTOVNÍHO KLUBU

Hlavní a vedlejší činnost

Podobně jako firmy, jejichž cílem je dosahování zisku, tak se o své hospodaření musí starat i spolky zabývající se sportem. V dnešní době, kdy se finanční prostředky pro sport získávají velmi těžce, je právě hospodaření s nimi pro vedení klubu jedním z **nejdůležitějších úkolů**. Získávání finančních zdrojů pro krytí aktivit klubu je zásadní pro všechny členy klubu.

Činnost klubu je v podstatě rozdělena do **dvou skupin**:

- hlavní činnost**, která je vykonávána v rámci hlavního poslání klubu daného stanovami

vedlejší (hospodářská) činnost, která je většinou vykonávána jako živnostenské podnikání.

Živnostenský zákon (č. 455/1991 Sb., v platném znění) definuje živnost jako soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a co je velmi důležité za účelem dosažení zisku. K tomu, aby se jednalo o živnost, pak musí být splněny **všechny** tyto znaky, a to současně. V případě sportovního klubu se bude jednat např. o **hostinskou činnost**, poskytování **ubytovacích služeb** aj.

Naopak v případě činnosti klubu, která je definována jako poslání (např. provozování sportovních zařízení, pořádání kulturních akcí), **nejsou** základní znaky definice živnosti naplněny. A to ani tehdy, kdy z této činnosti plynou určité příjmy sloužící k financování činnosti sdružení. K takovým činnostem tak není potřeba živnostenského oprávnění.

Financování klubu

Spolky mají rozmanité možnosti získávání zdrojů financování své činnosti. Struktura příjmů pak záleží na konkrétním druhu sportovní činnosti, kterou se zabývá. Obecné rozdělení příjmů klubů znázorňuje následující schéma:

Vlastní zdroje jsou pro kluby nejdůležitější, protože je mohou přímým způsobem ovlivňovat, rozhodovat o nich a využívat je podle vlastního uvážení. Vlastní zdroje mají tu výhodu, že je možné z nich tvořit finanční rezervu do budoucích let, ať už na konkrétní činnosti nebo obecně pro finanční jistotu klubu. K těmto zdrojům řadíme:

Členské příspěvky

Dotace a dary

Půjčky, úvěry apod.

Příjmy z hlavní činnosti a příjmy z doplňkové činnosti

Příjmy z podnikání

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY. Povinnost platit členský příspěvek každý rok vyplývá většinou ze stanov klubu. O jeho výši musí rozhodnout příslušný orgán. Členské příspěvky jsou podle ZDP § 19 odst. 1 **osvobozeny od daně z příjmů**, ale pouze pokud jejich placení vyplývá ze stanov. O výši příspěvku musí vždy existovat nějaký záznam, nejčastěji usnesení příslušného orgánu klubu.

PŘÍJMY Z DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI. Kluby často vlastní různý majetek, který může být využíván pro získávání dodatečných zdrojů. Výnos může také přinášet i **volný finanční majetek** (např. podílové listy). Zde je potřeba velké obezřetnosti, aby nebyla způsobena ztráta. Mezi další činnosti patří **reklamy** podnikatelů, **spolupráce s obcemi** při pořádání společenských akcí apod.

PŘÍJMY Z PODNIKÁNÍ. Jedná se o aktivity, které jsou provozovány **cílevědomě za účelem zisku**, na jméno klubu a vlastní riziko. Podnikatelské činnosti nemají žádná omezení. Pro jejich výkon je nutné respektovat příslušné právní předpisy, **získat živnostenský list** a postupovat podle zákona.

CIZÍ ZDROJE. Cizí zdroje může klub získat jednoduše sjednáním **půjčky či úvěru**. Zde však klub musí počítat s tím, že tyto finanční prostředky jsou pouze na určitou dobu a po sjednané době je musí vrátit. Poskytovateli mohou být například banky, ale **v praxi** se můžeme setkat i s **půjčkami vlastních členů**. Nevýhodou těchto financí je úrok, který musí klub hradit. Využívání této formy cizích zdrojů by mělo být klubem dobře zváženo a posouzeno.

Nebezpečím může být nesplnění závazků, způsobení finančních problémů nebo poškození pověsti celého klubu. Dalšími finančními příjmy klubu mohou být zdroje, které mohou kluby potenciálně získat a čerpat pro svoji činnost. Jde o zdroje, které lze získat na základě žádosti nebo projektu od orgánů veřejné správy, soukromých organizací i jednotlivců. Mezi tyto zdroje patří:

**příspěvky ze zdrojů Evropské unie,
dotace ze státního rozpočtu,
dotace (příspěvky) od územních samospráv,
dary firem,
individuální dárcovství.**

Každý z těchto zdrojů má svoje specifika a podmínky, za kterých je možné finanční prostředky získat.

PŘÍSPĚVKY ZE ZDROJŮ EVROPSKÉ UNIE. Sportovní kluby nejsou sice typickou cílovou skupinou pro prostředky z EU, ale tyto zdroje získat mohou. Jde např. o prostředky ze strukturálních fondů prostřednictvím regionálních operačních programů v jednotlivých oblastech. Ty jsou většinou vyhlašovány regionálními radami. Jde o velké investiční programy, které mohou využít velké organizace. Mezi další zdroje patří jednotlivé programy vyhlašované např. místními akčními skupinami (MAS). Především v pohraničních oblastech bývají vypisovány programy tzv. příhraniční spolupráce, do kterých se sportovní kluby mohou hlásit.

DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU (SR). Jedná se o finanční prostředky získané přímo ze SR. V současné době jde především o program MŠMT VIII – Organizace sportu ve sportovních klubech. Druhou formou, jak získat dotace ze SR, je prostřednictvím střešních sportovních organizací (např. ČUS, ČOS). Kluby v tomto případě poskytnou své střešní organizaci podklady, ta zpracuje žádost na projekt a podá ji ministerstvu. Po přidělení finančních prostředků rozhodne střešní organizace o rozdělení dotací na jednotlivé žadatele. Takto poskytované finanční zdroje již pro konečného příjemce (klub) nejsou z právního hlediska dotacemi, protože jsou ministerstvem poskytovány jinému příjemci (např. ČUS). V současné době jde především o program MŠMT IV – Údržba a provoz sportovních zařízení.

DOTACE (PŘÍSPĚVKY) OD ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁV. Tyto příspěvky jsou velice významným finančním zdrojem pro kluby. Většinou mají místní charakter, a tak mohou být cíleně zaměřeny na regionální priority. Jejich nevýhodou je rozdílnost (z hlediska výše i účelu) v jednotlivých regionech v ČR. Většina územních samospráv má zpracovány grantové programy, které jsou zveřejňovány na jejich webových stránkách. Na druhé straně stojí kluby v malých obcích, které získají příspěvek většinou na základě osobního jednání s představiteli obcí.

DARY FIREM. V praxi jsou také velmi častým zdrojem příjmů klubů i dary od firem. Klíčové pro získání těchto finančních prostředků bývají osobní kontakty a možnost oslovit klíčové (rozhodující) osoby. V některých případech je jednodušší získat dar hmotný než finanční.

INDIVIDUÁLNÍ DÁRCOVSTVÍ Tato forma získávání zdrojů je v praxi velmi častá. Jeho nevýhodou je, že bývá příležitostná, náhodná a nedá se plánovat. Většinou nejde o významnější položku příjmů rozpočtů. Individuální dárcovství je založeno na aktivním přístupu klubů.